

Beslut

efter tillsyn av den fristående grundskolan
Nyckelskolan i Södertälje kommun

Nyckelknippans förskole AB
Bergsgatan 10
152 41 SÖDERTÄLJE

Tillsyn i Nyckelskolan
Dnr 44-2010:1478
2010-10-22
1 (3)

Tillsyn i den fristående grundskolan Nyckelskolan i Södertälje kommun

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Nyckelskolan skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Den nationella statistiken och skolans egna uppgifter för läsåret 2009/2010 visar att i princip samtliga elever uppnådde målen för utbildningen. Nyckelskolan har även ett högt genomsnittligt meritvärde, år 2009 låg det på 228,5 - att jämföra med 209,6 för riket i övrigt.

Eleverna uppger att de känner sig trygga och trivs på skolan. Vid de relativt få tillfällen kränkningar förekommer vidtar skolan åtgärder som oftast ger bra resultat.

Eleverna anser även att de har stort inflytande över sitt eget individuella skolarbete men uppger att de saknar inflytande över allmänna frågor. I dagsläget har man inget klassråd eller elevråd på Nyckelskolan.

Vid intervjuer med rektorn och lärare framkommer att det saknas tydlig pedagogisk ledning på skolan. Rektorn tar inte den rollen och har inte heller tydligt gett någon annan det formella uppdraget att ansvara för detta. Rektorn förväntar sig att lärarna genomför sitt arbete och att arbetslagen i huvudsak sköter sina respektive angelägenheter själva.

Ansvar för den pedagogiska utvecklingen ligger därmed enligt lärarna och rektorn, i stor omfattning på den enskilda läraren och arbetslagen. Skolans bristande pedagogiska ledning och oklara ansvarsfördelning har skapat en påtaglig osäkerhet i lärargruppen kring vem som ansvarar för vad.

De enskilda lärarna följer upp sina elevers kunskapsresultat men på skolövergripande nivå saknas uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten annat än i de tre ämnena svenska, engelska och matematik. Rektorn tror att lärarna gör sammanställningar av elevernas uppnådda kunskapsmål i övriga ämnen men tar själv inget övergripande ansvar för att så sker. Det systematiska kvalitetsarbetet är överhuvudtaget eftersatt på Nyckelskolan.

Nyckelskolan har många kompetenta, ambitiösa och engagerade lärare, vilket eleverna lyfter fram som en av skolans styrkor. Skolan saknar dock behöriga lärare i bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik, slöjd, engelska och tyska.

Dokumentationen i elevernas individuella utvecklingsplaner sammanställs i en bedömningsbok som följer eleven genom hela grundskolan. Målen i den individuella utvecklingsplanen behöver dock konkretiseras och relateras till de nationella målen i respektive ämne. Skriftliga omdömen ges i svenska, matematik och engelska men det är oklart om skriftliga omdömen ges i övriga ämnen.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i tillsynen av Nyckelskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Rektorn tar inte det övergripande ansvaret som pedagogisk ledare för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen (9 kap. 2 § skollagen och 1 a kap. 4 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet).
- Nyckelskolans lärare saknar i flera fall utbildning för den undervisning de bedriver (9 kap. 2 § första stycket p.6 skollagen).
- Skolans individuella utvecklingsplaner, inklusive skriftliga omdömen, uppfyller inte författningarnas krav på innehåll och utformning (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolans undervisning utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen (9 kap. 2 § skollagen).

- Nyckelskolan för inte betygskatalog enligt författningarnas krav (1 a kap 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 11 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte skriftliga bedömningar till de elever i årskurs nio som inte uppnår de mål som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret (1 a kap 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 9 § grundskoleförordningen).
- Nyckelskolan kan inte visa att varje elev erbjuds ett tillräckligt antal undervisningstimmar för att eleverna ska få förutsättningar att nå målen i respektive ämne (9 kap. 2 § skollagen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Nyckelskolan identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Rektorn följer inte systematiskt upp och utvärderar lärarnas undervisning och verkar därmed inte för att utbildningen utvecklas i tillräcklig omfattning.

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 21 januari 2011 .

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsrådet Ingela Gullberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Kerstin Haster
Utredare

Kopia till
Södertälje kommun

Bilagor:
Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Nyckelskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Södertälje kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Nyckelskolan den 25 augusti och den 10 september 2010.

Huvudmannen för Nyckelskolan får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Nyckelskolan, dels den information som samlats in under besöken. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever och företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Södertälje kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har under senare år inte utnyttjat sin rätt till insyn på Nyckelskolan.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Nyckelskolan.

Skolan	Antal elever
Fristående förskoleklass	24
Fristående grundskola	216

Källa: Skolans egna uppgifter i samband med tillsynsbesöket.

Skolverket godkände Nyckelskolan som en fristående grundskola för årskurserna 1-3 genom beslut den 11 januari 1995 (Dnr 94:794). Vidare godkände Skolverket att Nyckelskolan utökade sin verksamhet med årskurserna 4-5 genom beslut den 30 april 1996 (Dnr 95:2110) och för årskurserna 6-9 genom beslut den 10 december 1998 (Dnr 98:931). Enligt ett separat beslut från 16 juni 2006 (Dnr 47-2006:1915) får skolan anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Skolan har också, enligt underrättelse den 27 september 2006 (Dnr 2006:2691) godkännande och rätt till bidrag för fristående förskoleklass.

Nyckelskolans profil är allmän men använder montessoripedagogik som grund.

Huvudman för skolan är Nyckelknippan Förskole AB med organisationsnummer 556478-7397.

Verksamheten vid Nyckelskolan startade läsåret 1995 och omfattar i dagsläget årskurserna 1-9 samt förskoleklass. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 240 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Södertälje kommun, men skolan har även elever från Salems och Nykvarns kommuner.

Tillsynsprotokoll för Nyckelskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det pedagogiska ledarskapet på Nyckelskolan och att rektorn inte tar det fulla ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen och 1 a kap. 4 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet.

Motivering:

Av de intervjuer som genomfördes vid tillsynsbesöken framkommer att det i allt väsentligt saknas pedagogisk ledning på Nyckelskolan. Rektorn uppger själv att hon under de senaste åren haft svårt att fullgöra sitt uppdrag som pedagogisk ledare. Hon har heller inte delegerat åt någon annan att ansvara för den pedagogiska ledningen.

För något år sedan fanns en ledningsgrupp där två utsedda arbetslagsledare ingick, men denna organisation har av olika anledningar runnit ut i sanden och har heller inte ersatts av någon annan. De intervjuade lärarna uppger att de saknar en fungerande pedagogisk ledning. I nuläget försöker enskilda lärare som tidigare varit utsedda till arbetslagsledare, men inte längre har något sådant uppdrag, på eget initiativ leda arbetslagen och där initiera pedagogiska diskussioner. I och med att de inte har något uttalat mandat att göra detta uppstår dock en påtaglig osäkerhet kring vem som ansvarar för vad på skolan. Rektor uttrycker i det avslutande samtalet med inspektörerna förståelse för att lärarna har synpunkter på det pedagogiska ledarskapet och planerar att vidta åtgärder för att förstärka och förtydliga skolans ledning. Några beslut har dock ännu inte fattats.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § första stycket p.6 skollagen.

Motivering:

På Nyckelskolan finns 25 lärare varav 15 har pedagogisk utbildning för den undervisning de bedriver. Nyckelskolan saknar innevarande läsår behöriga lärare i bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik, slöjd, engelska och tyska.

Skolan saknar även tillgång till specialpedagogisk kompetens men några av lärarna genomgår för närvarande kompetensutveckling inom detta område.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärares bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Nyckelskolans individuella utvecklingsplaner, inklusive skriftliga omdömen, behöver utvecklas så att de uppfyller författningarnas krav på innehåll och utformning.

Författningsstöd:

1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av exempel på individuella utvecklingsplaner för Nyckelskolans elever. De individuella utvecklingsplanerna innehåller rubrikerna mål, åtgärder, hjälp/stöd, tidsplan och uppföljning. Målen som anges behöver dock bli tydligare samt tydligare ange mål på lång och kort sikt. Nu skrivs exempelvis "*bli bättre läsare*", "*höja betyget i idrott*" eller "*geografi världshaven*". Målen i de individuella utvecklingsplanerna behöver också utgå från de nationella målen för respektive ämne.

På Nyckelskolan ges skriftliga omdömen i svenska, matematik och engelska, men det är oklart om skriftliga omdömen ges i övriga ämnen. Även detta är något som skolan behöver åtgärda då det i författningarna anges att omdömen om elevens kunskapsutveckling ska ges i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Den individuella utvecklingsplanen ska utifrån dessa sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I samband med besöket begärde Skolinspektionen att få ta del av en skolövergripande sammanställning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen för årskurs 5.

Rektor kunde då enbart redovisa resultaten i svenska, matematik och engelska. I övriga ämnen antog rektor att respektive lärare håller koll på kunskapsresultaten. Detta är inget som samlas in och sammanställs på skolnivå.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn systematiskt behöver följa upp och utvärdera lärarnas undervisning samt verka för att utbildningen utvecklas.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen.

Motivering:

Vid Skolinspektionens besök på Nyckelskolan framkom att rektorn inte systematiskt följer upp lärarnas undervisning. Rektorn säger under intervjun att hon är nära lärarna och hör deras diskussioner, men någon egentlig uppföljning och utvärdering av lärarnas undervisning görs inte. Rektorn menar att lärarna är duktiga pedagoger och själva vet vad de ska göra.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att undervisningen på Nyckelskolan inte utgår från och omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen.

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av Nyckelskolans lokala tolkningar av de nationella kursplanerna. En genomgång av dessa visar att de är ofullständiga och heller inte omfattar de nationella kursplanernas krav i samtliga ämnen. I ämnet idrott och hälsa anges till exempel som enda kriterium för att uppnå betygsriteriet godkänd att eleven *"närvarar och deltar efter bästa förmåga"*. Skolan har dessutom egna benämningar på ämnen, exempelvis kallas slöjd för *"hantverk"*. Rektorn uppger under intervjun att hon har dålig koll på de lokala kursplanernas innehåll. Enligt rektorn ligger dessa kvar från tidigare rektors tid.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att betygskatalog på Nyckelskolan inte förs enligt författningarnas krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 11 § grundskoleförordningen.

Skolverkets föreskrifter om utformning av betygskatalog för grundskolan (SKOLFS 2009:27).

Motivering:

På Nyckelskolan finns det inte någon egentlig betygskatalog upprättad utan enbart en enklare sammanställning av satta slutbetyg. Sammanställningen innehåller inte de obligatoriska uppgifter som ska återfinnas i en betygskatalog och är heller inte undertecknad i vederbörlig ordning.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan inte uppfyller författningarnas krav vad gäller att ge skriftliga bedömningar till elever i årskurs nio som inte når de mål som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av årskurs nio.

Författningsstöd:

1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 9 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Läsåret 2009/2010 upprättades inga skriftliga bedömningar för de elever som inte uppnådde de mål som enligt de nationella kursplanerna ska uppnås i slutet av årskurs 9.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Nyckelskolan inte kan redovisa att eleverna får ett sådant antal undervisningstimmar i samtliga ämnen att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen.

Motivering:

Nyckelskolan visar i sin dokumentation att deras timplan för årskurserna 1-9 är något utökad jämfört med timplanen för det offentliga skolväsendet. Skolan arbetar med montessoripedagogik som grund vilket innebär ett ämnesintegrerat arbetssätt. Elever och lärare gör individuella veckoplaneringar för varje enskild elev. Flera ämnen integreras under skolans temaperioder.

De intervjuade eleverna ifrågasätter om de verkligen får tillräckligt med undervisning i alla ämnen. De upplever att skolan ger alltför få undervisningstimmar i exempelvis praktisk-estetiska ämnen och engelska.

Lärarna säger vid intervjun att de inte kan garantera att varje elev får sin garanterade undervisningstid.

Rektorn uppger dock att hon kan garantera elevernas undervisningstid, men kan inte beskriva för Skolinspektionen hur skolan har kontroll på detta.
